Dossier pedagògic

Llavors musicals amb Ana Pérez i Miquel Vich

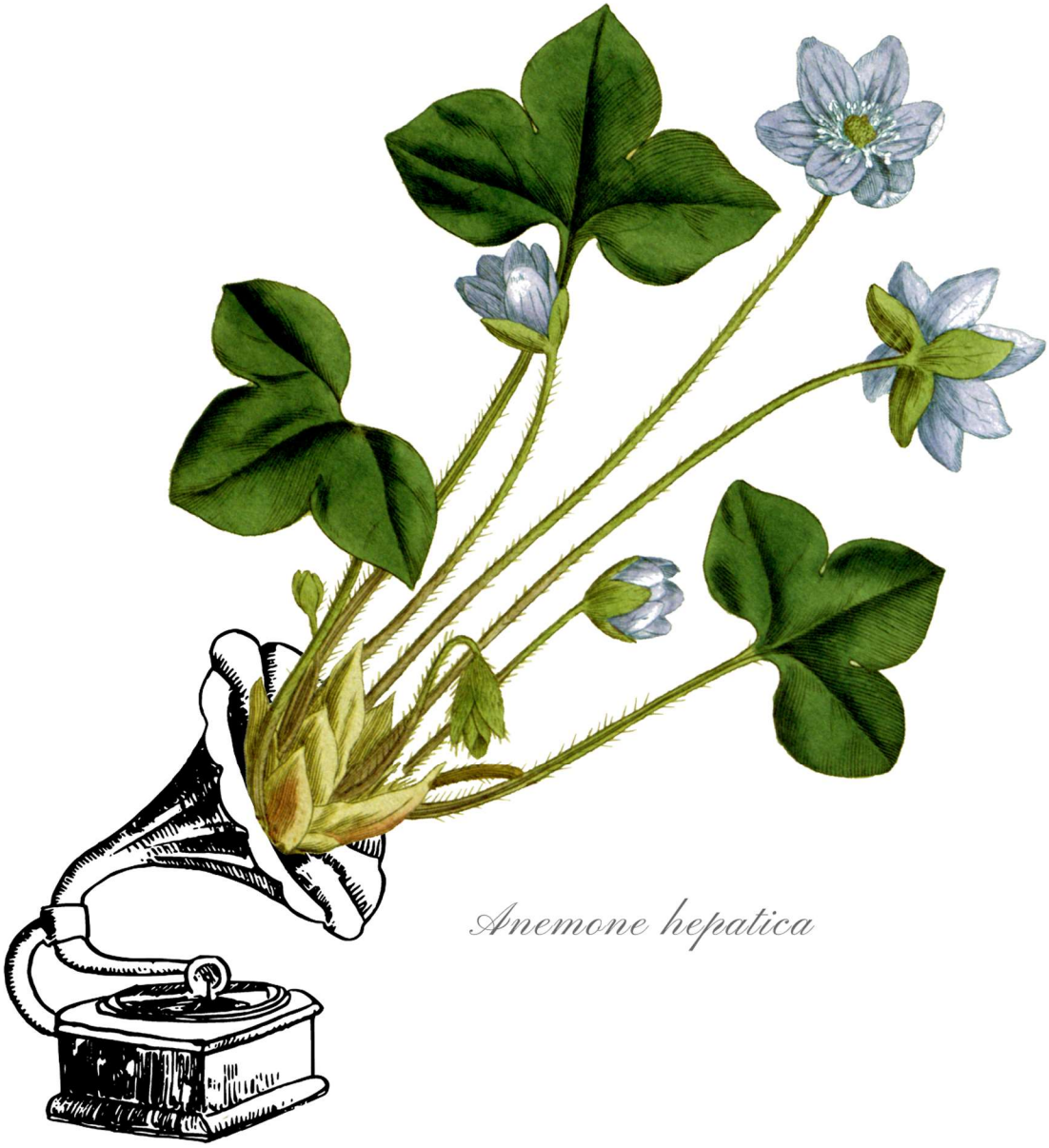

Organitzat per: apropa cultura una porta a la inclusió

L'AUDITORI

Dossier Educa amb l'Art

Temàtica:

Sons d'objectes quotidians, experimentació sonora, exploració de sons i moviments, qualitats de moviment, so, soroll, música i silenci, John Cage, improvisació, coreografia.

Organització:

L'Auditori

Descripció

A la formació, dinàmica i pràctica, vam experimentar amb la **música, la dansa i moviment**. Es va partir de la figura del músic John Cage (1912-1992) i del seu pensament per preguntar-nos **com ens fa vibrar el so** i com podem propagar aquestes ones a través del moviment per tal de fer-les arribar a les persones que ens envolten.

Ens vam deixar sorprendre pels **sons que poden produir els objectes quotidians**, deixant que el nostre **cos reaccionés** a tot allò que escolta, o establint noves relacions entre so i moviment. En escoltar i moure'ns pel món que ens envolta de manera diferent pot resultar una **llavor que creixi i es ramifiqui.**

Objectius

- Crear un espai propici per a l'escolta dels sons i del cos.
- Aprendre a descriure els sons i deixar-se sorprendre per les possibilitats sonores dels objectes quotidians.
- Incorporar pautes de moviment: fluït, fragmentat, rapit o lent.
- Experimentar amb exercicis del compositor, escriptor i music John Cage així com Michael Pisaro Liu.

Exercicis del taller

0_ESCALFAMENT

Crear un espai propici per a l'escolta dels sons i del cos

Col·loquem l'esquena i cames, connectem amb la nostra respiració, respirem des de la panxa. Escoltem el que passa al voltant, observem com ens trobem per tal de sentir com estem i des d'on partim.

Afluixem les mans i les posem al costat de les cames sense obrir els ulls. Des d'aquest estat de calma i escolta descobrir les diferents propostes de sons.

Escolta activa de sons sense saber quina és la font sonora. Aprenem a descriure els sons i deixar-nos sorprendre per les possibilitats sonores dels objectes quotidians.

El músic experimental John Cage esborra la frontera entre música i soroll, per ell tots els sorolls poden ser música i la creació s'entén com un gest lliure que dilueix els límits del que és o no és art. La música pot ser aleatòria, no cal que sigui sempre organitzada. L'aleatorietat i incertesa també pot ser música.

Segons la proposta de Cage, en explorar sons del món quotidià i escoltar-los d'una manera diferent, es descobreix un univers sonor ple d'estímuls. L'exercici consisteix a descriure les sensacions que generen els sons així com les seves qualitats: continu, discontinu, suau, aspre, agressiu o tranquil, etc.

En Miquel, des d'un lloc amagat, fa música amb un micro i objectes quotidians com ara les dents d'un pinte, un cactus o un plat de ceràmica amb un pal. Les petites coses també es poden sorprendre molt.

Es fa referència al Foley, la paraula comunament utilitzada en el món cinematogràfic i que fa referència a l'ús d'efectes de so quotidians que s'agreguen en la postproducció de les pel·lícules o vídeos per optimitzat la qualitat de l'àudio, com ara tancar la porta, caminar a la neu, crepitar d'una llar de foc (que es fa amb drap amb arròs), etc.

Veure vídeo: Exercici 1. Tast de sons: explorar el so d'objectes quotidians.

Primera part

1_BALLAR ELS SONS PROPOSATS SENSE CAP PAUTA PRÈVIA. DEIXAR QUE EL MATEIX COS REACCIONI COM VULGUI ELS SONS QUE PERCEP.

Ens col·loquem a l'espai i l'equilibrem, trencant amb el cercle que es crea de manera natural. L'Ana fa servir la imatge que l'espai o sala és com una bassa i que si no ens distribuïm bé, la bassa s'enfonsa.

Caminem, amb el melic i l'esquena a dalt, la mirada oberta, sense mirar a terra. Plantem els peus ben oberts, obrim la zona occipital. Ens aturem a l'espai.

Tanquem els ulls i ens movem amb la proposta sonora que fa en Miquel. Com ballaríeu aquesta música? Com em puc moure a partir d'aquests sorolls, d'aquesta música?
Busquem un inici i un final, intentem posar en marxa totes les parts del cos, observant com estàs, com et sents. Una variable d'aquest exercici és que quan el so s'atura, es fa una pausa.

Ens adonem de la dificultat de no tenir eines per ballar aquest tipus d'estímuls. Igual això es dansa, ballar és moure el cos i deixar-se emportar per allò que cadascú sent, deixar-se emportar per la naturalesa del nostre moviment.

Es fa referència al Foley, la paraula comunament utilitzada en el món cinematogràfic i que fa referència a l'ús d'efectes de so quotidians que s'agreguen en la postproducció de les pel·lícules o vídeos per optimitzat la qualitat de l'àudio, com ara tancar la porta, caminar a la neu, crepitar d'una llar de foc (que es fa amb drap amb arròs), etc.

Veure vídeo: Exercici 2. Moviment a partir de la música dels sons

2_TREBALLAR LA PEÇA 4' 33'' DE JOHN CAGE.

Es fa una primera interpretació col·lectiva d'aquesta peça que es basa en 4' 33'' de silenci. En aquest espai d'escolta determinat ens adonem que no hi ha silenci, el circuit de ventilació de l'edifici, l'assaig de l'orquestra, etc. Vivim acompanyats de tots aquests sons, que s'acumulen i ens afecten. L'escolta detinguda d'aquest soroll fa que allò que normalment és el fons passa a ser figura.

3_BALLAR 4' 33'' AMB PAUTES DE MOVIMENT

Des del terra imaginem que només tenim músculs practicant la qualitat fluida escoltant les improvisacions del Miquel. Deixar que el cos faci el que necessiti fer i sempre braços i cames han d'anar per terra. Lent o ràpid com cadascú vulgui.
Introduïm variants: Treballem la parada, quan no hi ha so hi ha stop global. Quan un es para, tothom es para, quan un comença, tothom comença a ballar.

Veure vídeo: Exercici 3. 4,33 i qualitat de moviment fluït

4_BALLAR "USUAL HAPPINESS" DE KROKE AMB QUALITAT DE MOVIMENT FRACCIONADA

A partir d'aquesta música proposada per l'Ana Pérez, imaginem que el cos només són ossos, estructura. Alhora es treballen les velocitats de l'1 al 5 (de més lent a més ràpida) recordant d'obrir la mirada i fer parades.
Com a variant es van alternant totes les pautes de moviment i el repte és deixar aflorar altres relacions entre moviment i so.

Veure vídeo 5: Exercici 4. Ballar fraccionat

5_PER GRUPS ES BALLA ACTIVAMENT TOTS ELS CODIS DEL LLENGUATGE DEL COS APRÈS:

Després de revelar els objectes utilitzats a la primera part, es posen una altra vegada totes les pautes de moviment en joc (fluid, fragmentat, ràpid, lent, pausa, diferents nivells, posició d'inici i final) però aquesta per grups i no tothom a la vegada, per poder veure l'evolució des del primer exercici. Ara que ja ens hem acostumat a aquests nous codis tant de moviment com de so, podem ballar i escoltar la música amb més consciència del que passa i sense les idees preconcebudes que teníem al principi de la sessió.

Veure vídeo 6. Ballar el silenci i improvisar amb el llenguatge del cos

Segona part

6_CREACIÓ MUSICAL COL·LECTIVA A PARTIR DE LA PEÇA "RICEFALL' DE MICHAEL PISARO-LIU

Aquesta peça consisteix a tirar grans d'arròs sobre superfícies de diferents materials (fusta, plàstic, alumini, etc.) per tal de crear un espai sonor en conjunt. Identifiquem quin és el paper de cadascú dins la massa i practiquem l'escolta de grup, com sona, com s'encadenen els sons i com es combinen. Tot això ajuda a propiciar l'escolta de grup i aprendre a valorar com unes accions individuals que poden semblar intranscendents (Micro) afecten el resultat d'una massa sonora (macro).

Aquesta obra s'inspira en com s'orienten les persones cegues que poden reconèixer on estan pel so que fan les gotes de pluja sobre les superfícies.

Veure vídeo 7. *Ricefall* de Michael Pisaro Liu: com crear un paisatge sonor amb arròs

Bis

7_PROPOSTA DE TREBALL SOBRE LA PEÇA "CECI N'EST PAS UNE BALLE" DE L'ESPECTACLE OUT OF THE [CAGE].

El Miquel ensenya la primera frase de la coreografia de la peça, que tracta de la falsa relació de moviment i uns sons enregistrats, per tal de mostrar com es pot organitzar el moviment dins una forma concreta.

Veure vídeo 8. Tast coreogràfic de *Ceci n'est pas une balle* de Cía. Kahlua
Enllaç a Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=EYogyQm5gh8

Fi

Tanquem la sessió com s'ha començat: connectant la respiració amb el cos i observant la transformació que s'ha experimentat durant la sessió.

Referents:

John Cage (1912- 1992)

Compositor, teòric musical, artista i filòsof nord-americà. Pioner de la música aleatòria, de la música electrònica i de l'ús no estàndard d'instruments musicals. Cage és conegut principalment per la seva composició de *4'33"11* de tres moviments que s'interpreten sense tocar una sola nota. Una altra coneguda creació de Cage és el piano preparat, un piano el so del qual s'ha alterat col·locant objectes (preparacions) sobre o entre les seves cordes o als apagadors, per al qual va escriure nombroses obres relacionades amb la dansa.

Michael Pisaro Liu

Guitarrista i compositor nord-americà i membre del col·lectiu Wandelweiser. La seva peça, *Ricefall*, va ser composta l'any 2004, consistia en una partitura per deixar caure grans d'arròs sobre diversos materials de 16 intèrprets.

Sobre l'equip formador

Ana Pérez

La coreògrafa, actriu i pedagoga Ana Pérez acumula una gran experiència en el mon de la dansa i el moviment tant en les facetes de directora, intèrpret com de professora. Formada a l'Institut del Teatre de Barcelona i a Real Conservatorio de Danza de Madrid, des de 2006 s'instal·la i desenvolupa la seva activitat professional a Barcelona.

Ha treballat en produccions com Una del montón (direcció Roberto Romei, Espai Brossa 2011), Solas (direcció Roberto Romei, Teatre Sagarra 2013) Desig sota els oms (direcció Joan Ollé, TNC 2017), Res en fa major (direcció Montse Bujosa, El Maldà 2018), Peter Pan (direcció Juanjo Marín, El Maldà 2019), La Mort i la primavera (direcció Joan Ollé, TNC 2019), La dificil senzillesa (direcció Iban Beltran i Montse Colomé, Ésdansa 2021), La cuina de Rossini (direcció David Selvas, Gran Teatre del Liceu 2022) o Romeu i Julieta (direcció David Selvas, Teatre Poliorama 2022) .

Des de 2011 entrena regularment amb l'Andrés Corchero. Ha col·laborat com ajudanta de composició en els seus espectacles: Nowhere Man (La Pedrera, 2013), My neighbor sky (Grec18) Absències (Mercat de les Flors 2020) i Teresa (Mercat de les Flors 2021).

El 2020 codirigeix amb Iban Beltran l'espectacle Out of the [cage], una producció de L'Auditori.

Miquel Vich

Percussionista format a l'ESMUC de Barcelona i el CNSMD de Lyon és un músic versàtil que desenvolupa i participa en projectes artístics molt diversos. Actualment, la seva ocupació principal és la de director artístic de FRAMES Percussion, PARCOURS i del cicle OUT· SIDE al costat de Lluïsa Espigolé.

Apassionat de la música de cambra, Miquel és membre també de CrossingLines Ensemble i col·labora amb el Barcelona Modern Ensemble, Ensemble0, Orquestra de Cambra del Penedès o Murtra Ensemble. En la seva faceta d'intèrpret clàssic col·labora amb formacions com l'OBC, l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu o la Banda Municipal de Barcelona.

Interessat per la trobada entre diferents expressions artístiques, Miquel ha format part d'espectacles com 5.100 (m/s) de Joan Català, Un bosc a la paret, Desert o Out of the [CAGE] i col·labora amb la ballarina Ceci Colacrai en els seus espectacles R.A.V.E. i R.E.V.E.R.B.

Anar natura endins

Curs Educa amb l'Art 2022-2023

Vivim en temps de crisis i col·lapse, en un sistema de vida productiu que ens estressa i ens distreu. Per recuperar l'equilibri i benestar i prendre part del nostre entorn, cal connectar amb l'interior, estar bé una mateixa. Us proposem fer-ho endinsant-nos en la natura i la seva relació amb els remeis, les cures, el cos i el temps.

Aquesta temporada dediquem l'**Educa amb l'Art** a endinsar-nos en la natura i a partir de les possibilitats de la botànica autòctona elaborar petits rituals, conjurs o ungüents reparadors que ens connectin amb el goig de viure. L'art serà la terra fèrtil on trobar-nos, fer comunitat i cultivar el jardí que fem entre totes per fer-lo florir.

A cada sessió de formació us presentarem una planta remeiera del territori que dona peu a fer un petit exercici que ens ajudi a connectar i fer salut.

Herba fetgera o viola de llop

Tal com el seu nom indica, les fulles d'aquesta herba tenen un poder hepàtic molt alt. Això fa que serveixi per eliminar del fetge totes les toxines que acumula i per tant te un efecte desintoxicant. Segons la medicina tradicional xinesa el fetge és l'òrgan més afectat per l'estrès i al qual es manifesten emocions com l'enfado o la ràbia. Amb aquesta sessió vam voler equilibrar el to emocional deixant fora els pensaments tòxics i connectant amb la presència i el joc.

Apropa Cultura

Educa amb l'Art es un curs de formació anual en música, teatre, dansa, arts visuals i ciència on s'ofereixen eines per enriquir i potenciar la tasca de persones educadores a través de les possibilitats de la creació artística. A partir de sessions vivencials, experimentem i aprenem col·lectivament com l'art pot ajudar-nos en el dia a dia.

Si vols conèixer més propostes de l'**Educa amb l'art**, consulta l'apartat de recursos de formació del nostre web, el canal de youtube o escriu-nos per rebre recomanacions a apropa@apropacultura.cat o al nostre telèfon. Animeu-vos a posar en pràctica les propostes i compartiu amb nosaltres l'experiència!

www.apropacultura.cat

Email: **coordinacio@apropacultura.cat**

Telèfon: 93 247 93 00 ext. 469 i 339